

se svým způsobem užití vydělují z lidových výšivek běžných. To je také důvod, proč jsou vázanější na slohovou předlohu.

Pololidové výšivky se dochovaly jen velmi vzácně – ve filiálních chrámech a kaplích – muzea pro jejich uchování neměla velké pochopení. Nyní však patří k nejvýznamnějším sbírkovým předmětům. Jejich vystavení tedy patří k jednomu z důležitých činů spolupráce Národního muzea v Praze a Moravského zemského muzea v Brně. *Hedvika Novotná*

Od Komenského k Zemanhofovi

19. 11. 1997 – 1. 2. 1998, přednáškový sál.

Velmi originální nápad uspořádat výstavu věnovanou duchovnímu autoru esperanta J. A. Komenskému a jeho následovníkovi a samotnému tvůrci univerzálního jazyka L. L. Zamenhofovi pojalo Muzeum Komenského v Přerově. Autor výstavy, Stanislav Hýbl, ji již dříve instaloval ve Varšavě, v Zelově a Lešně. Pokusil se přístupnou formou dokumentovat vznik a vývoj esperanta, jazyka, kterým dnes v celém světě hovoří více než 10 milionů lidí. Nebylo však zapomenuto ani na život a dílo výše zmíněných osobností, které jsou s esperantem těsně spjaty.

Z podtextu výstavy vyplynuly myšlenky, jejichž platnost si uvědomujeme na každém kroku. Komenského vize uspořádání světa a jeho mírového rozvoje jsou všeobecně známy. Méně známé jsou myšlenky a snahy tvůrce esperanta, Ludvíka Lazara Zamenhofa (1859–1917). Jejich silný humanistický náboj a nadnárodní poselství vyjadřuje nejlépe motto celé výstavy – úryvek ze Zamenhofovy Modlitby pod zelenou zástavou:

*„Necht' bratrsky se provždy spojí všichni lidé
a budoucnost jim vytváří zbraně jen mírové!
Ať křesťané, muslimové neb židé,
my všichni jsme boží synové.“*

Ale připomeňme také Komenského: *„Jsme všichni spoluobčany jednoho světa...
Před našima očima je jediný cíl: dobro lidstva,
a my odložíme všechny ohledy na sebe,
na národnost, na náboženství.“*

Právě pro tyto neumírající myšlenky mohou autořům výstavy za projekt poděkovat nejen esperantisté, ale i laici, zvláště víme-li, že Muzeum Komenského v Přerově se v době pořádání výstavy stále ještě potýkalo s následky záplav z léta 1997. *Hedvika Novotná*

Portréty z galerie Královské kolegiální kapituly sv. Petra a Pavla na Vyšehradě

3. 2. – 29. 3. 1998, kaple.

Již tradičně představila Vyšehradská kapitula v prostorách Lobkovického paláce část své bohaté sbírky výtvar-